

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Analýza potřeb sociálního bydlení v obci Veselíčko

zpracována v rámci projektu

***„Pilotní ověření implementace systému sociálního bydlení
v obci Veselíčko“***

Řešitelský tým: Klub Evropanů Olomouckého kraje, zapsaný spolek

červenec - říjen/2017

”

Obsah

Úvod	2
Východiska	5
ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE	7
1.1. Obec Veselíčko	7
1.2. Počet obyvatel	7
1.3. Porodnost a úmrtnost	8
1.4. Složení obyvatelstva dle pohlaví a věku	9
1.5. Vybrané věkové skupiny obyvatel	13
1.6. Populační prognóza	14
1.7. Obyvatelstvo podle vzdělání	17
1.8. Národnostní složení obyvatelstva	19
1.9. Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity	20
1.10. Nezaměstnanost	21
BYDLENÍ V OBCI.....	24
2.1 Obyvatelstvo podle druhu pobytu a způsobu bydlení.....	24
2.2 Domovní a bytový fond v obci	25
2.2 Počty osob v obci definovaných dle ETHOS	29
2.3 Domácnosti	31
SOCIÁLNÍ SITUACE V OBCI	33
3.1 Nízkopříjmové rodiny	33
3.2 Osoby se zdravotním postižením	37
3.3 Sociální vybavenost	39
3.4 Potřebnost a dostupnost sociálních služeb	40
ZÁVĚR.....	41
Použité zdroje dat:.....	44
Seznam zkratk:.....	44

Úvod

Tento dokument byl vytvořen v rámci projektu realizovaného obcí Veselíčko „Pilotní ověření sociálního bydlení ve Veselíčku“, klíčové aktivity KA1 Tvorba analýz pro zpracování Lokální koncepce sociálního bydlení v obci Veselíčko.

Cílem projektu je vytvořit Lokální koncepci sociálního bydlení v obci Veselíčko. Provést pilotní ověření sociálního bydlení realizovaného dle nové koncepce, a to včetně ověření poskytování, resp. zavedení sociální práce v obci v rámci sociálního bydlení, s osobami vynakládajícími nepřiměřené množství disponibilních příjmů na bydlení, s osobami ohroženými ztrátou bydlení a osobami bez domova.

Sociální bydlení může pomoci zabránit odlivu obyvatel z obce Veselíčko. Je jednou z metod, jak předcházet problémům souvisejícím s nedostatkem zázemí pro obyvatele a zvýšit atraktivitu obce, neboť jen obec, která se stará o své občany a vytváří pro ně potřebné zázemí a služby, se stává atraktivní, aby zde lidé chtěli žít, zakládat rodiny a být součástí obce. Sociální bydlení se zaměřuje na lidi, u kterých nelze očekávat, že naleznou přiměřené bydlení na soukromém trhu s bydlením vlastními prostředky.

Obec Veselíčko dlouhodobě zaznamenává zvyšující se společenskou poptávku po obecním bydlení ze strany tzv. nízkopříjmových rodin, ze strany seniorů, ale také ze strany mladých lidí / rodin, které poptávají startovací byty. Vysoké výdaje na bydlení zatěžují rozpočty mnohých domácností natolik, že se tak stávají přímo či nepřímo ohrožené sociálním vyloučením a situaci řeší i odstěhováním se z obce. Sociální bydlení plní také funkci preventivní, kdy samotná nabídka bydlení přispívá k prevenci propadu. Následně také míra podpory může být nižší a nižší jsou i rizika segregace a kumulace patologických jevů.

Obec Veselíčko v projektu *Pilotní ověření implementace systému sociálního bydlení* uvádí existující významné skupiny obyvatel, které jsou znevýhodněny v přístupu k bydlení, nebo žijí v nevyhovujícím bydlení:

1. Senioři
2. Mladí lidé
3. Mladé rodiny
4. Nízkopříjmové rodiny

Cílem Analýzy potřeb sociálního bydlení v obci Veselíčko je vyhodnocení demografické situace v obci, zhodnocení demografického a sociálního vývoje s ohledem na bytové potřeby obyvatel obce. Dále je cílem analýzy vyhodnotit situaci v oblasti bytové politiky a bytové nouze v obci Veselíčko a vyhodnocení potřebnosti a dostupnosti sociálních služeb pro obyvatele obce (zejména seniory, rodiny s malými dětmi, osoby ohrožené ztrátou bydlení, rodiny s nízkými příjmy). Dalším cílem analýzy je zjištění potenciálních cílových skupin s ohledem na aktuální i budoucí potřebu sociálního bydlení. Cílem analýzy je také zjištění potřebnosti sociálního bydlení v obci na základě příjmové, sociální, zdravotní apod. situace obyvatel obce.

Obsahem této analýzy jsou základní, statisticky zjistitelná data demografických, ekonomických a sociologických ukazatelů. V této analýze jsou popsány základní vztahové skutečnosti, včetně specifikace cílových skupin a závěry, na základě kterých bude možné se lépe orientovat a směřovat cílenou podporu sociálního bydlení a sociální práce v obci. Primární jsou demografická data, neboť sociální bydlení a sociální práce je pro obyvatele obce. Proto je naprosto prvotním úkolem vyhodnotit vývoj obyvatelstva v širším komplexu, jako vývoj počtu obyvatel, přirozená měna, věková struktura, migrace, vzdělání, národnostní složení, ekonomická aktivita, nezaměstnanost atd. To znamená popsat socioekonomický vývoj v obci.

Pro kvalifikované zhodnocení bylo třeba analyzovat široké spektrum relevantních materiálů a podkladů, jako i dat z externích zdrojů, tj. statistická data Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí, úřadu práce, obce Veselíčko atd. Každá takováto analýza navíc vyžadovala specifický přístup vzhledem k územnímu vymezení a dostupnosti dat, neboť se jedná o malou obec do tisíce obyvatel.

Výstupy Analýzy potřeb sociálního bydlení v obci Veselíčko budou sloužit jako podklad pro vytvoření *Lokální koncepce sociálního bydlení v obci Veselíčko*.

Hlavního cíle má být dosaženo prostřednictvím dílčích kroků, jehož součástí je i zpracování analytických dokumentů. Tyto dokumenty mají poskytnout potřebné údaje jak o potřebách osob v bytové nouzi či bytovou nouzí ohrožených, tak také informace o technickém charakteru budoucího sociálního bydlení. Z tohoto důvodu byly v projektu v rámci klíčové aktivity KA1 Tvorba analýz pro zpracování Lokální koncepce sociálního bydlení v obci Veselíčko zpracovány dva analytické dokumenty:

- a) Analýza potřeb sociálního bydlení, která poskytuje podklady pro implementaci systému sociálního bydlení v obci
- b) Analýza technických nároků rozvoje sociálního bydlení, která poskytuje podklady pro realizaci následné rekonstrukce prostor stávajícího obecního domu pro sociální bydlení a realizaci sociální služby v obci.

Předkládaný dokument byl zpracován v rámci části a) Analýza potřeb sociálního bydlení.

Pro zpracování analýzy byla oslovena organizace Klub Evropanů Olomouckého kraje, zapsaný spolek, jehož řešitelský tým má zkušenosti s realizací řady analýz zpracovaných jak pro veřejný, tak neziskový sektor.

Předkládaná analýza byla zpracovávána v období čtyř měsíců, července až října 2017. Pro její vytvoření byla využita veřejně dostupná data i statistické údaje poskytnuté jak obcí Veselíčko, tak institucemi státní správy (Úřad práce ČR, Česká správa sociálního zabezpečení). Na tomto místě bychom chtěli poděkovat všem zapojeným institucím a především řešitelskému týmu projektu obce Veselíčko za spolupráci a poskytnutí součinnosti při zpracování dokumentu.

Východiska

Obec Veselíčko dlouhodobě zaznamenává zvyšující se společenskou poptávku po obecním bydlení ze strany tzv. nízkopříjmových rodin, seniorů, mladých rodin a mladých lidí.

Obec Veselíčko definovala záměr sociálního bydlení již v rámci Plánu obnovy a rozvoje obce Veselíčko (dále jen POROV). Současný, tj. aktualizovaný POROV se zabývá sociálním bydlením v opatřeních:

Priorita 1: Péče o majetek a zlepšování vzhledu vesnice

Priorita 2: Rozvoj života v obci

Obec Veselíčko má dlouhodobý záměr realizovat ve vlastních dostupných prostorách sociální bydlení pro obyvatele obce, neboť tuto problematiku nemá zatím vyřešenou.

Hlavním problémem v oblasti bydlení je vysoké zatížení některých domácností výdaji na bydlení. Výdaje na bydlení nejvíce zatěžují domácnosti s nízkými příjmy; ohrožené jsou zejména domácnosti s jedním příjmem (neúplné rodiny, rodiny s nezaměstnanými členy) a domácnosti jednotlivců, zejména seniorů.

Bytová nouze (definovaná jako absence bydlení, ohrožení ztrátou bydlení, či nevhodné bydlení) je jedním z objektivních kritérií pro vznik nároku na vstup do systému sociálního bydlení. Nejde pouze o fyzickou podobu místa, kde daná osoba přebývá, ale také o to, zda má (nájemní) smlouvu či ne, anebo zda mu bydlení umožňuje běžné psychosociální kontakty. Lidé, kteří nemají soukromí či normální sociální vztahy kvůli přeplněnosti domácnosti, či lidé, kteří žijí pod stálou hrozbou domácího násilí, se považují za osoby v bytové nouzi (ETHOS). Z důvodu toho, že koncept cílové skupiny sociálního bydlení je širší než umožňuje definice ETHOS, je do definice cílové skupiny přidána i skupina osob či domácností, které vynakládají na bydlení nepřiměřeně vysokou část svých disponibilních příjmů, a to více než 40%. Předmětem posouzení bude přiměřenost obývaného bytu, jeho lokalita, vybavení domácnosti.

Obci Veselíčko se po schválení Koncepce naskytla možnost zapojení do projektu Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend, prostřednictvím kterého si obec napsala projekt „Pilotní ověření implementace systému sociálního bydlení v obci Veselíčko“, v rámci kterého si nechala zpracovat tuto podkladovou analýzu, která má sloužit k tvorbě Lokální koncepce sociálního bydlení obce Veselíčko

Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015–2025 měla sloužit jako podklad k připravovanému zákonu. Návrh zákona o sociálním bydlení v březnu 2017 schválila vláda ČR. Levných sociálních bytů, které by obec mohla potřebným poskytnout, mají obce zpravidla nedostatek nebo žádné. Plošné řešení měl v minulém volebním období přinést zákon o sociálním bydlení, ale nebyl Poslaneckou sněmovnou v roce 2017 schválený.

ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

1.1. Obec Veselíčko

Obec Veselíčko se nachází v olomouckém kraji, spadá pod okres Přerov a ORP Lipník nad Bečvou. Rozloha dosahuje 1 318 ha a počet obyvatel k 1. lednu 2017 v obci činil 900 obyvatel.

1.2. Počet obyvatel

Obyvatelstvo je základním dynamickým prvkem a nositelem všech sociálních a hospodářských aktivit v daném území obce. **Celkový počet obyvatel obce Veselíčko se dlouhodobě zvyšuje.** Hlavním důvodem je přírůstek obyvatel stěhováním, kdy za posledních 27 let (1990-2017) se obci zvýšil počet obyvatel o více než 1/10 (11%). V posledních 10 letech (2006-2016) víceméně převažuje přirozený přírůstek obyvatel v důsledku toho, že se více lidí narodilo, než zemřelo, a tak i toto saldo je pozitivní.

Bilance počtu obyvatel v obci Veselíčko v letech 1990 - 2017

Rok	Stav 1.1.	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav 31.12.
1990	809	11	8	28	26	3	2	5	814
1991	818	15	10	20	12	5	8	13	831
1992	831	13	7	26	15	6	11	17	848
1993	848	10	8	28	23	2	5	7	855
1994	855	7	12	13	21	-5	-8	-13	842
1995	842	5	7	14	19	-2	-5	-7	835
1996	835	3	13	22	24	-10	-2	-12	823
1997	823	5	15	21	9	-10	12	2	825
1998	825	11	6	18	10	5	8	13	838
1999	838	7	11	15	12	-4	3	-1	837
2000	837	2	6	10	13	-4	-3	-7	830
2001	838	7	13	9	13	-6	-4	-10	828
2002	828	4	7	13	14	-3	-1	-4	824
2003	824	8	7	9	13	1	-4	-3	821
2004	821	7	6	2	13	1	-11	-10	811
2005	811	9	11	14	8	-2	6	4	815
2006	815	7	7	18	18	-	-	-	815
2007	815	9	11	27	11	-2	16	14	829
2008	829	11	7	21	26	4	-5	-1	828

2009	828	8	8	25	19	-	6	6	834
2010	834	8	7	14	10	1	4	5	839
2011	859	12	3	31	17	9	14	23	882
2012	882	12	11	22	19	1	3	4	886
2013	886	6	11	12	24	-5	-12	-17	869
2014	869	15	7	20	12	8	8	16	885
2015	885	7	2	23	21	5	2	7	892
2016	892	9	9	25	17	-	8	8	900
zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování									k 1.1.2017

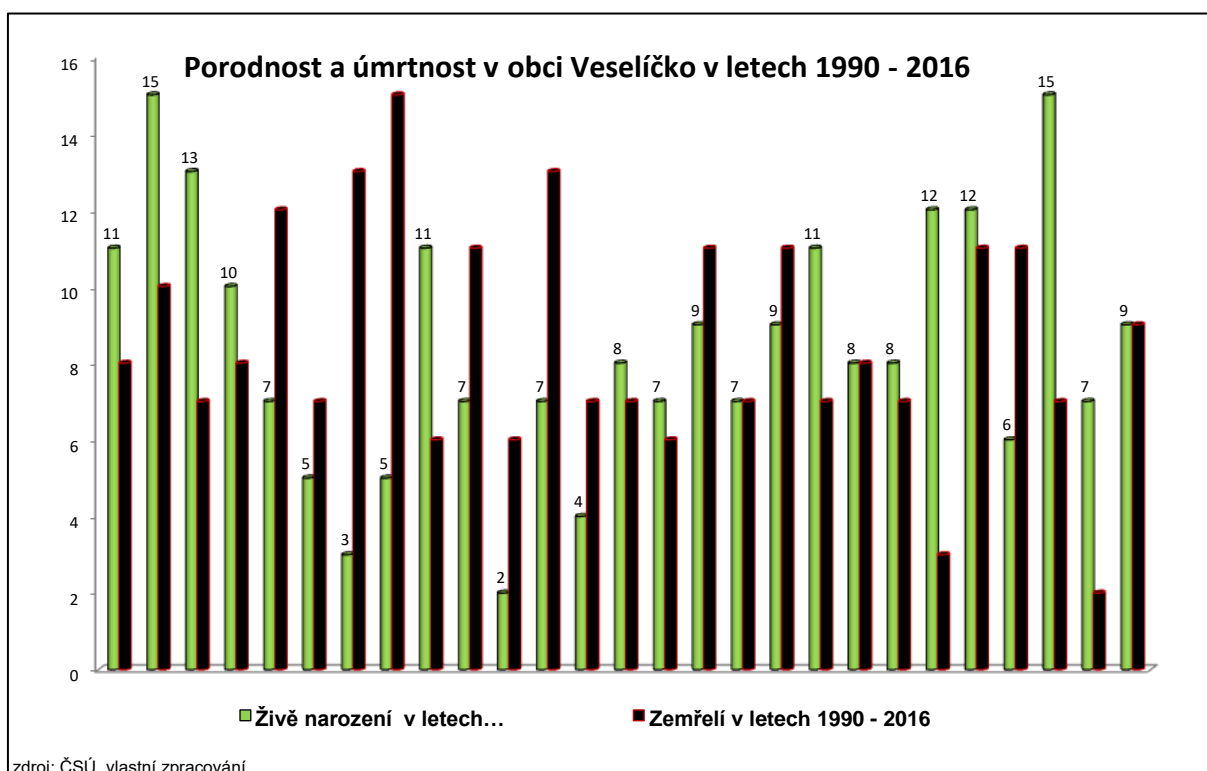
1.3. Porodnost a úmrtnost

Ekonomický a politický vývoj, stejně tak sociální prostředí limituje demografické procesy a ovlivňuje vývoj demografických ukazatelů.

V současné době se stát nijak zásadně problematice vývoje demografických ukazatelů nevěnuje a nerealizuje žádnou jednotnou koncepci populačních opatření (v roce 2016-2017 byla schválena jako prorodinná opatření pouze v oblasti daňových slev na děti, což se týká pracujících rodičů a nikoli lidí na sociálních dávkách).

Porodnost v posledních letech v naší zemi klesá, zvyšuje se naděje dožití, tzn., že se zvyšuje počet seniorů v populaci, kteří se dožívají vyššího věku, a ubývá počet obyvatel v produktivním věku, čímž obyvatelstvo stárne a vzniká tak stále větší potřeba sociálních služeb pro seniory.

Jestliže budeme natalitu v obci Veselíčko hodnotit z dlouhodobého hlediska, tak od roku 1990 do roku 2016 se v průměru v obci ročně narodilo 8 dětí. Mortalita od roku 1990 do roku 2016 dosahuje v průměru 9 zemřelých ročně.

1.4. Složení obyvatelstva dle pohlaví a věku

Věkové složení obyvatelstva je jednou z nejdůležitějších charakteristik populace a je předpokladem dalšího vývoje obyvatelstva. **Věková struktura obyvatelstva se v každé populaci vytváří dlouhodobým vývojem porodnosti, úmrtnosti a migrace.** Věkovou strukturu lze nejlépe charakterizovat indexem stáří nebo také např. průměrným věkem obyvatel.

Pro analytické účely se používají věkové skupiny, kde věk je určován tzv. ekonomickými hranicemi věku, jimiž jsou:

- 0 - 14 let (dětská složka)
- 15 – 65 let (produktivní složka)
- 65 a více let (poproduktivní složka)

V počtu narozených dětí převládají mírně chlapci nad děvčaty, ale ženy se dožívají vyššího věku, než muži, což je dáno geneticky. Zatímco k 1. 1. 2017 byl průměrný věk **mužů 39,5 let**, tak průměrný věk **žen** byl o 3,3 roků vyšší, tedy **42,8 let**. Tato skutečnost se promítá i do složení obyvatelstva. V současné době tvoří **ženy 50,4%** obyvatel obce Veselíčko, **muži** o něco méně, tj. **49,6%**.

**Změny v hlavních kategoriích obyvatel
územní srovnání vývoje obec / ORP**

Počet obyvatel k 1.1.				
obec Veselíčko				
Rok	0-14 let	15-64 let	65+	Celkem
2010	119	577	138	834
2015	137	603	145	885
2016	145	598	149	892
2017	149	602	149	900
Rozdíl rok 2017-2010	30	25	11	66
Index 2017/2010	125%	104%	108%	108%
ORP Lipník nad Bečvou				
Rok	0-14 let	15-64 let	65+	Celkem
2010	2 221	10 876	2 338	15 435
2015	2 284	10 398	2 607	15 289
2016	2315	10317	2654	15286
2017	2316	10222	2714	15252
Rozdíl rok 2017-2010	95	-654	376	-183
Index 2017/2010	104%	94%	116%	99%

Zdroj ČSÚ, vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky vyplývá **dynamický a pozitivní vývoj v populaci v obci Veselíčko** ve srovnání s příslušným ORP Lipník nad Bečvou. V roce 2017 bylo ve Veselíčku **oproti roku 2010 o ¼ dětí ve věku do 14 let více** (v ORP Lipník nad Bečvou jen o 4%).

V obci Veselíčko se **zvýšil** (o 4%) v hodnoceném období i **podíl produktivní složky obyvatel** (15-64 let), zatímco ORP Lipník zaznamenal zcela opačný trend, tj. úbytek (o 6%). Podíl seniorů se ve Veselíčku zvýšil o necelou 1/10 (o 8%), zatímco v ORP Lipník nad Bečvou téměř o 1/5 (16%).

Obec Veselíčko oproti ORP Lipník nad Bečvou „mládne“, tzn., **obci se snižuje index stáří. Navíc přibývá počet obyvatel tím, že se mladí obyvatelé do obce stěhují**, tj. obyvatelé v produktivním věku. Jedná se celkem o velmi pozitivní demografický vývoj obce Veselíčko, čímž se může prezentovat málokterá obec.

Že se jedná vcelku o odlišný vývoj ve Veselíčku, lze potvrdit dalším, rozsáhlejším srovnáním, (tj. obec, ORP, kraj, ČR-viz tabulka „Vývoj hlavních věkových kategorií...“ níže).

Všeobecně převažuje takový vývoj, kdy nepříznivým údajem je zvyšující se, z roku na rok, index stáří. Tato skutečnost platí jak pro ORP Lipník nad Bečvou, tak pro Olomoucký kraj, jako i pro ČR. Většinou s sebou nese i pokles obyvatel. **Obec Veselíčko prokazuje ale opačný trend.**

Jestliže v roce 2010 ve Veselíčku na 100 dětí ve věku do 14 let připadlo 116 seniorů nad 65 let, tak v roce 2017 už to bylo méně, tj. 100 dětí na 100 seniorů. Je to tím, že se v obci rodí děti a do obce se stěhují lidé v produktivním věku, čímž se snížil index stáří. **Obec Veselíčko má velký potenciál a je potřeba podporovat mladé lidi na počátku kariéry a mladé rodiny sociálním bydlením (startovacími byty), aby v obci zůstali a časem si pořídili vlastní bydlení (zde vazba na územní plán obce poskytující k dispozici stavební pozemky atd.).**

Vývoj hlavních věkových kategorií obyvatel v časové řadě srovnání obec / ORP / kraj / ČR

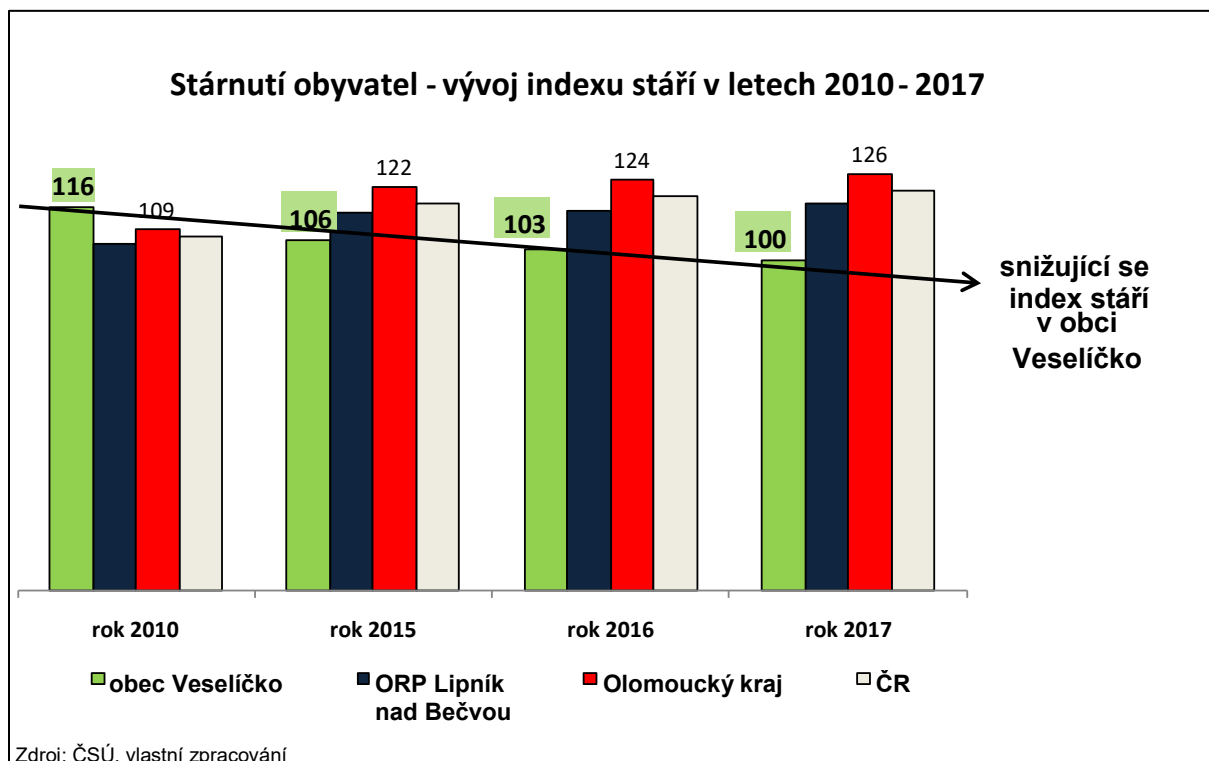
Ukazatel	Rok (stav k 1.1.)							
	2010		2015		2016		2017	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
obec Veselíčko								
0-14 let	119	14,3%	137	15,5%	145	16,3%	149	16,6%
15-64 let	577	69,2%	603	68,1%	598	67,0%	602	66,9%
65+	138	16,5%	145	16,4%	149	16,7%	149	16,6%
Celkem	834	100%	885	100%	892	100%	900	100%
Index stáří	116	x	106	x	103	x	100	x
ORP Lipník nad Bečvou								
0-14 let	2 221	14,4%	2 284	14,9%	2315	15,1%	2316	15,2%
15-64 let	10 876	70,5%	10 398	68,0%	10317	67,5%	10222	67,0%
65+	2 338	15,1%	2 607	17,1%	2654	17,4%	2714	17,8%
Celkem	15 435	100%	15 289	100%	15286	100%	15252	100%
Index stáří	105	x	114	x	115	x	117	x
Olomoucký kraj								
0-14 let	90 938	14,2%	94 898	14,9%	95 884	15,1%	96 735	15,3%
15-64 let	451 614	70,3%	424 947	66,8%	420 019	66,2%	414 933	65,5%
65+	99 489	15,5%	115 866	18,2%	118 815	18,7%	122 257	19,3%

Celkem	642 041	100%	635 711	100%	634 718	100%	633 925	100%
Index stáří	109	x	122	x	124	x	126	x
Česká republika								
0-14 let	1 494 370	14,2%	1 601 045	15,2%	1 623 716	15,4%	1 647 275	15,6%
15-64 let	7 413 560	70,6%	7 056 824	67,0%	6 997 715	66,3%	6 942 123	65,6%
65+	1 598 883	15,2%	1 880 406	17,8%	1 932 412	18,3%	1 988 922	18,8%
Celkem	10 506 813	100%	10 538 275	100%	10 553 843	100%	10 578 320	100%
Index stáří	107	x	117	x	119	x	121	x

Zdroj: ČSÚ Index stáří (65+/0-14)

Proces demografického stárnutí populace (jak dokládá výše uvedená tabulka) se týká jak ORP Lipník nad Bečvou, tak Olomouckého kraje, potažmo ČR jako celku.

Ještě názorněji lze akcentovat demografický vývoj z hlediska indexu stáří, tj. počtu seniorů na 100 dětí v populaci, pokud dosažené hodnoty indexu stáří za daná území promítneme do grafu (viz níže).

Vzhledem k tomu, že **obec Veselíčko má poměrně odlišný demografický vývoj** podle výše uvedených věkových kategorií, je pro srovnání pouze u této kapitoly provedeno srovnání v širším kontextu než jen obec a ORP, tzn. srovnání kraj, ČR. Toto srovnání lze

považovat jako **argument pro nastavení cílových skupin, kterým má být sociální bydlení určeno.**

1.5. Vybrané věkové skupiny obyvatel

Obec Veselíčko uvádí existující významné skupiny obyvatel, které jsou znevýhodněny v přístupu k bydlení, nebo žijí v nevyhovujícím bydlení:

1. Senioři
2. Mladí lidé
3. Mladé rodiny
4. Nízkopříjmové rodiny

To znamená, že tyto významné skupiny obyvatel definované obcí zahrnují populaci od mladých lidí např. po ukončení studia (20-24 let), mladé rodiny (25-29, 30-34 let), lidi nejvíce ohrožené na trhu práce až po seniory. V obci Veselíčko byla do vybraných věkových skupin zahrnuta téměř ½ (48%) populace obce. Pro srovnání, zda se některé věkové skupiny výrazněji nevymykají v rámci území, bylo provedeno srovnání s ORP Lipník nad Bečvou.

Vše, co bylo z hlediska demografického vývoje hodnoceno v předchozích kapitolách, **spěje k zúžení určitých věkových skupin obyvatel, pro které by mohlo být sociální bydlení určeno.**

**Vybrané věkové skupiny obyvatel v obci Veselíčko - cílové skupiny
(vč. podílů - srovnání s ORP)**

Obec / ORP	Počet obyvatel celkem stav k 1.1.2017	v tom ve věku										70 +	Podíl 70+ na obyv.
		20-24	Podíl 20-24 letých na obyv.	25-29	Podíl 25-29 letých na obyv.	30-34	Podíl 30-34 letých na obyv.	55-64	Podíl 55-64 letých na obyv.	65-69	Podíl 65-69 letých na obyv.		
Veselíčko	900	47	5%	71	8%	49	5%	117	13%	41	5%	108	12%
ORP Lipník nad Bečvou	15 252	843	6%	1 071	7%	988	6%	2 101	14%	877	6%	1 837	12%

Zdroj: ČSÚ

Srovnáním podílů vybraných věkových skupin za obec Veselíčko a ORP Lipník nad Bečvou vyplynulo, že podíly obce jsou v souladu s podíly ORP. To znamená, že obec Veselíčko je ve vybraných věkových skupinách srovnatelné v zastoupení v populaci s ORP Lipník nad Bečvou a nijak nevybočuje.

Z výše uvedených skutečností se jako **cílové skupiny projektu z hlediska věku profilují:**

- mladí lidé na počátku pracovní kariéry (*není věkově určitelné – jiný věk bude u začínajícího řemeslníka, jiný u začínajícího středoškoláka po maturitě nebo u vysokoškoláka*)
- mladé rodiny (*do 35 let*)
- senioři (*70+*)

Závěr a doporučení:

Budoucnost a rozvoj obce stojí na tom, aby lidé v obci zůstávali žít, nestěhovali se jinam, zakládali rodiny a měli děti. Obec by měla mít takovou strategii a zázemí, aby se do ní i noví lidé stěhovali, tzn., musí mít co nabídnout (např. startovací byty, stavební pozemky...). Současně se obec musí starat o své občany, kteří ukončili pracovní kariéru, šli do starobní penze, zestárlí a umožnila jim, pokud to není v jejich finančních možnostech, bydlení v obecních - sociálních bytech. Obec Veselíčko má zatím pozitivní demografický vývoj, ale výhledově bude docházet k nárůstu seniorů. **Je třeba podporovat jak „mladé“, tak se postarat i o „staré“.**

1.6. Populační prognóza

Obec Veselíčko s 900 obyvateli k 1. 1. 2017 je tak malý populační vzorek, že provést spolehlivou predikci vývoje obyvatel by bylo zavádějící. Do vývoje populace může vstoupit mnoho proměnných. Vztažením prognózy k širšímu území (kraje) bude významnější demografickou změnou, než je změna celkového počtu obyvatel a právě stárnutí populace. V posledních letech seniorů rapidně přibývá a také celkově populace poměrně dynamicky stárne. Tento trend přitom bude pokračovat do doby, než mezi seniory začnou vstupovat málo početné generace narozených v 90. letech minulého století. **V obci Veselíčko se také zvyšuje počet seniorů a bude se zvyšovat i v následujících letech.**

Určujícím faktorem očekávaného vývoje bude nerovnoměrná věková struktura obyvatel a přežívání stále většího procenta osob z každé generace do vyššího věku v důsledku trvale klesající úmrtnosti. Zjednodušeně řečeno, populace stárne proto, že se rodí málo dětí a důchodci žijí déle.

Prodlužování naděje dožití (neboli střední délky života) je výsledkem kvalitní zdravotní péče v kombinaci se zdravějším životním stylem obyvatel. Prodlužování naděje dožití neoddělitelně souvisí také s mírou psychické a ekonomické zátěže.

Výsledek kvalitní zdravotní péče a zdravější životní styl se promítl do výrazného prodloužení střední délky života. Za posledních 25 let se naděje dožití u mužů prodloužila o 7,1 roku a u žen o 5,2 roku, jak dokládá níže uvedená tabulka a graf.

**Naděje dožití při narození - Olomoucký kraj
(prodloužení za posledních 25 let)**

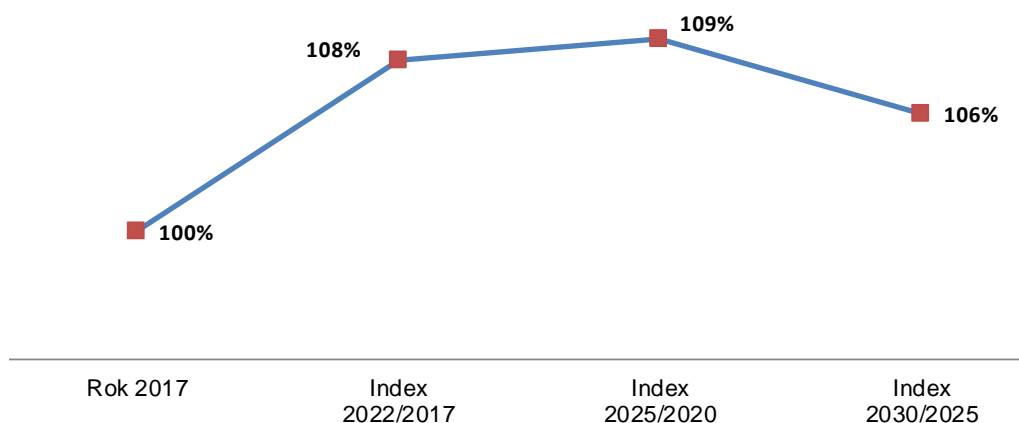
	Muži (roky)	Ženy (roky)
1991-1992	68,4	76,4
2015-2016	75,5	81,6
Rozdíl (prodloužení o let)	7,1	5,2

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Podle dlouhodobých prognóz budoucího vývoje tak bude podíl starších osob v populaci i nadále narůstat. To se děje již v současné době, kdy do věkové skupiny 65 a více let vstupují početné generace narozené po druhé světové válce.

Podstatným se přitom stane nárůst podílu lidí ve věku nad 70 a 80 let, což může mít mnoho důležitých důsledků pro celou společnost. Zlepšování zdravotní péče bude provázeno posunem výskytu chronických nemocí do vyššího věku populace a zvyšování počtu nejstarších osob tak nutně povede ke zvyšování nákladů na sociální a zdravotní péči.

Vývoj populace ve věkové skupině 65 a více let v Olomouckém kraji do roku 2030

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

K 1. lednu 2017 žilo na území obce Veselíčko téměř 150 seniorů ve věku 65 a více let. Dá se předpokládat, že v regionu zhruba za 5 let bude seniorů v populaci téměř o 1/10 více. Jejich počet se bude postupně z roku na rok zvyšovat, tzn., že výchozí pozice hodnocení, tj. rok 2017, bude v následných letech stále převyšována, jak vyplývá z grafu o vývoji populace 65+ do roku 2030.

Ze sčítání v roce 2011 bylo zjištěno, že z domácností jednotlivců, tvoří téměř polovinu domácnosti důchodců. A co je ještě zajímavější – polovinu z nich tvoří ovdovělé ženy, což má logickou vazbu na delší naději dožití u žen než u mužů.

Závěr a doporučení:

Prognóza potvrzuje vyprofilování výše uvedených cílových skupin (viz kapitola 1.5) pro sociální bydlení. Závěr prognózy je jednoznačný, populace stárne a bude stárnout. Zahrnutí cílové skupiny seniorů do sociálního bydlení je opodstatněné. Průměrný starobní důchod v Olomouckém kraji za rok 2016 dosáhl výše 11.119 Kč. Většina seniorů na tento průměr ani nedosáhne. Početně budou senioři přibývat a budou se dožívat vysokého věku. Stárnutí lidí představuje pro většinu z nich zhoršení kvality života (příjmová distribuce důchodů ukazuje, že vzhledem k vyšší délce života žen než mužů je jejich ohroženost příjmovou chudobou v seniorském věku palčivější). Ve strategii obce bude rozhodující udržet mladé lidi v obci, aby zakládali rodiny a měli děti, aby nevyhnutelný proces stárnutí obyvatel co nejvíce zmírnili. Sociální bydlení, startovací byty pro mladé na počátku pracovní kariéry a mladé rodiny je základem, jak demografické stárnutí obce zpomalit.

Hlavním problémem v oblasti bydlení je vysoké zatížení některých domácností výdaji na bydlení. Výdaje na bydlení nejvíce zatěžují domácnosti s nízkými příjmy; ohrožené jsou zejména domácnosti s jedním příjmem (neúplné rodiny, rodiny s nezaměstnanými členy) a domácnosti jednotlivců, zejména seniorů.

1.7. Obyvatelstvo podle vzdělání

Statistické údaje o vzdělanostní struktuře obyvatel do obcí jsou zjišťovány při celostátním sčítání obyvatel jednou za 10 let. Poslední údaje tedy hovoří o roce 2011.

Podíl osob se **základním vzděláním a bez vzdělání (18%)** v obci Veselíčko, ve srovnání s ORP Lipník nad Bečvou, byl v době sčítání o 1 procentní bod nižší. Nižší podíl obyvatel jen se základním vzděláním je vždy pozitivním výsledkem. Dřívější předválečné ročníky v populaci měly v převažující míře nižší úroveň vzdělání (převažovalo základní vzdělání). Generačními obměnami by se podíl lidí bez vzdělání měl stále snižovat. Lidé bez vzdělání, a to i v mladší populaci však budou stále, přestože naše společnost je vstřícná a vzdělání ve státních vzdělávacích zařízeních je poskytováno zdarma. Zejména tam, kde jsou silné komunity Romů a s tím i související vyloučené lokality, je dosažený stupeň vzdělání v převažující míře ten nejnižší. Obec Veselíčko je, co se týká populace s nejnižším vzděláním, na úrovni ČR.

Podíl osob se středním vzděláním bez maturity je nad krajským i republikovým průměrem. To znamená, že podíl obyvatel s **výučním listem** ve Veselíčku (**38%**) převažuje, což je pozitivní, neboť zájem o učňovské školství se dlouhodobě snižuje a způsobil nedostatek kvalifikovaných řemeslníků na trhu práce. Nejvíce z ekonomicky aktivních obyvatel Veselíčka pracuje v průmyslu a stavebnictví.

Osoby, které vykazovaly v době sčítání jako nejvyšší ukončené vzdělání **střední s maturitou**, tvoří v populaci Veselíčka necelou 1/3 (**32%**). I tento podíl je nad průměrem ORP Lipník nad Bečvou, krajem i ČR.

Podíl **vysokoškolsky** vzdělaných obyvatel ve Veselíčku (**9%**) je naopak pod republikovým průměrem (12%). Z celkového pohledu vzdělání obyvatel Veselíčka se jedná o celkem

pozitivní výsledek v rámci tak malé, venkovské obce. Je obvyklé, že nejvíce vysokoškolsky vzdělaných lidí bydlí ve městech, kde uplatní své vzdělání.

Vzdělání populace - srovnání obec Veselíčko / ORP / kraj / ČR

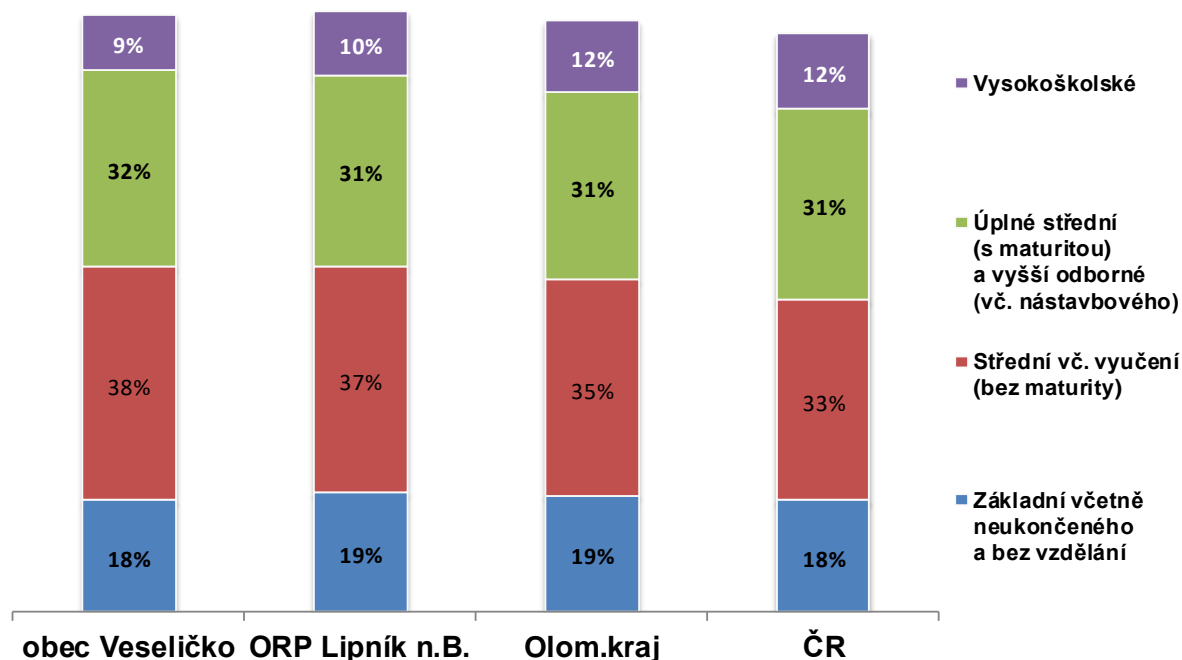
	obec Veselíčko		ORP Lipník nad Bečvou		Olomoucký kraj		ČR	
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let celkem	715	100%	12 712	100%	547 446	100%	9 034 544	100%
dosažené vzdělání :								
Základní vč. neukončeného a bez vzdělání	129	18%	2 437	19%	102 840	19%	1 622 109	18%
Střední vč. vyučení (bez maturity)	275	38%	4 685	37%	192 098	35%	2 963 972	33%
Úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné (včetně nástavbového)	228	32%	3 898	31%	167 064	31%	2 794 996	31%
Vysokoškolské	61	9%	1 262	10%	63 860	12%	1 117 830	12%

Zdroj: SLDB 2011, (rozdíl do 100% nezjištěno), SLDB - Sčítání lidu domů a bytů

Vzdělanostní struktura obyvatelstva staršího 15 let má vliv na úroveň flexibility pracovníků k nárokům pracovního trhu, ale také na úroveň odměňování a s tím spojenou životní úroveň. Vzdělanost populace se zvyšuje, což je základní předpoklad jak pro lepší uplatnění na trhu práce, tak i pro zvyšování životní úrovně obyvatel.

Je nutné zdůraznit, že právě vzdělání občané mohou podpořit a významně ovlivnit jak ekonomický, tak sociální a kulturní rozvoj obce / regionu.

Dosažené vzdělání populace - srovnání (výsledky ze SLDB v roce 2011)

Zdroj: SLDB 2011, (rozdíl do 100% nezjištěno), SLDB - Sčítání lidu domů a bytů vlastní zpracování

1.8. Národnostní složení obyvatelstva

Kategorie národnosti je subjektivní, neboť je osobním prohlášením občana. Z tohoto důvodu je třeba se dívat na následující data s určitým nadhledem. Národnost, stejně jako vzdělanost do obcí lze zjistit pouze jednou za 10 let při sčítání lidu. V podstatě se dá konstatovat, že populace obce Veselíčko je národnostně jednoduší s převahou českého a moravského obyvatelstva. V analýze má i národnostní složení obyvatel svou určitou vypovídací hodnotu, a proto je zde uvedena.

Z velké části zvláště etnikum Romů tvořící vyloučené lokality, kde je většina lidí na sociálních dávkách, nepracuje a patří mezi nepřizpůsobivé. Fakticky počet Romů narůstá, což je mj. i v ORP Lipník nad Bečvou nepřehlédnutelným faktem, ale statisticky – podle posledního Sčítání lidu domů a bytů v roce 2011 jsou v naprosto marginálních počtech (8 Romů).

V ORP Lipník nad Bečvou, který je vzdálený jen 7 km od obce Veselíčko, se nacházejí (dle tzv. *Gabalovy zprávy*–viz níže kapitola 2.4 Nízkopříjmové rodiny) dvě početně silné vyloučené lokality. Gabalovu zprávu si nechalo zpracovat MPSV a je vhodné s ní narovinu a bez zastírání skutečností s používáním tzv. „korektností“, pracovat.

Obyvatelstvo podle národnosti

Obyvatelstvo podle národnosti	Počet	Podíl	Počet	Podíl
	obec Veselíčko		ORP Lipník nad Bečvou	
	839	100%	14 890	100%
z toho:				
česká	488	58%	8 247	55%
moravská	105	13%	2 270	15%
slezská	-		3	0%
slovenská	4	0%	182	1%
německá	-		5	0%
polská	-		1	0%
romská	-		8	0%
ukrajinská	1	0%	19	0%
vietnamská	-		11	0%
neuveдено	204	24%	3 592	24%

Zdroj: ČSÚ SLDB 26.3.2011

1.9. Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

Ekonomická aktivita obyvatel je jedním z důležitých ukazatelů sociálního pilíře. Ekonomicky aktivní obyvatelé přispívají k ekonomické výkonnosti daného území. Jak vyplývá z metodiky ČSÚ, za ekonomicky aktivní se považují osoby zaměstnané a osoby nezaměstnané, které práci aktivně hledají a jsou připraveny k nástupu do práce. Dle metodiky ČSÚ ekonomicky neaktivní jsou všechny osoby mladší 15 let, starobní (nepracující) důchodci, nepracující žáci/studenti, invalidní osoby atd.

Z hlediska zaměření této analýzy (na sociální bydlení) se opětovně potvrzuje, že senioři jsou zcela oprávněnou cílovou skupinou sociálního bydlení. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že v době sčítání mělo trvalý pobyt v obci téměř 170 důchodců, a z toho bylo 65% žen. Zejména pak ženy ve vysokém věku (vesměs vdovy) tvoří domácnosti jednotlivců a potýkají se s vysokým zatížením výdajů na bydlení.

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v obci Veselíčko

Ekonomická aktivita		Obyvatelstvo celkem		v tom		
		abs.	%	muži	ženy	
Obyvatelstvo celkem		839	100,0	409	430	
Ekonomicky aktivní		416	49,6	233	183	
v tom	zaměstnaní	368	43,9	208	160	
	v tom	zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	345	41,1	196	149
		pracující studenti a učni	5	0,6	5	-
		pracující důchodci	13	1,5	7	6
		ženy na mateřské dovolené	5	0,6	-	5
	nezaměstnaní	48	5,7	25	23	
	v tom	hledající první zaměstnání	5	0,6	3	2
ostatní nezaměstnaní		43	5,1	22	21	
Ekonomicky neaktivní		389	46,4	158	231	
v tom	nepracující důchodci	169	20,1	59	110	
	ostatní s vlastním zdrojem obživy	19	2,3	1	18	
	osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	64	7,6	30	34	
	žáci, studenti, učni	137	16,3	68	69	
Nezjištěno		34	4,1	18	16	

Zdroj: SLDB 2011, stav k 26.3.2011

1.10. Nezaměstnanost

Nezaměstnanost patří mezi podrobně sledované ekonomické indikátory, pomocí kterých se také vymezují sociálně vyloučené lokality, či určuje míra deprivace obyvatel.

Územní koncentrace nezaměstnanosti v určité lokalitě většinou vede ke zvýšení míry deprivace obyvatel a následné zvýšené koncentraci jevů sociální patologie jako například kriminality, sociálních konfliktů apod. Území zároveň získává negativní renomé, což se odráží v residenčních preferencích obyvatel i lokalizačních rozhodnutích investorů a následně pak i ve vzdělanostní, kvalifikační a věkové struktuře obyvatelstva. Tento nepopiratelný fakt se mj. projevuje v nedalekém Lipníku nad Bečvou úbytkem obyvatel na

základě stěhování, neboť se zde nacházejí dvě poměrně početně vyloučené lokality, jak vyplývá z tzn. *Gabalovy zprávy* (bude hodnoceno dále – viz kapitola 3.1 Nízkopříjmové rodiny).

Dosažené vzdělání, ale i věk podmiňuje vhodnost pro výkon konkrétního zaměstnání. Někdy může být nahrazeno praxí v oboru, rekvalifikací. Obecně platí, a je to zcela logické, že osoby bez vzdělání, tj. jen se základní školou, jen těžko získají finančně zajímavé a atraktivní zaměstnání. Pro mnohé je pak pohodlnější, ale i finančně výhodnější, aby se o ně „postaral stát“ a léta jsou na sociálních dávkách.

Strukturovaný počet uchazečů o zaměstnání z obce Veselíčko evidovaných u ÚP stav k 31.12.2016

Počet uchazečů celkem	Počet uchazečů OZP celkem	Počet mladistvých uchazečů (do 19 let věku) celkem	Počet uchazečů ve věku 50 let a více celkem	Průměrný věk uchazečů celkem	Počet uchazečů absolventů celkem	Počet uchazečů evidence nad 24 měsíců celkem	Podíl nezam. osob celkem	Podíl nezam. osob muži	Podíl nezam. osob ženy
31	4	0	12	45,0	1	9	5,2%	5,3%	5,1%

Zdroj: Úřad práce, vlastní zpracování

(OZP=osoby zdravotně postižené)

Z tabulky o nezaměstnaných k 1. 1. 2017 v obci Veselíčko vyplývá:

- **Nejvyšší podíl nezaměstnaných (39%)** tvoří osoby ve věku **50+**, kteří jsou ohroženou skupinou na trhu práce. Pro mnohé zaměstnavatele jsou věkově „za zenitem“, dle názorů zaměstnavatelů se hůře přizpůsobují novým pracovním podmínkám, často nemají aktuální znalosti konkrétní práce, přibývá u nich zdravotních problémů. Pokud jsou v evidenci úřadu práce delší dobu a nepodaří se jim najít si práci, stávají se nízkopříjmovými se všemi komplikacemi a nástrahami sociálního vyloučení, které mohou nastat.
- **Druhý nejvyšší podíl nezaměstnaných (29%)** tvoří dlouhodobě **nezaměstnaní (nad 2 roky)**. Většinou obec a terénní sociální pracovník bude znát okolnosti, jaké jsou důvody každého takového občana, že je tak dlouho v evidenci Úřadu práce ČR. Jeví se, že i tito lidé by mohli, resp. měli být cílovou skupinou pro sociální bydlení, ale je nepopiratelným faktem, že ve společnosti jsou lidé, kteří prostě pracovat nechtějí a nechtějí na svém životě nic měnit. Analýza je zpracovávána v době ekonomického

růstu, kdy firmy shánějí zaměstnance, a tak je na zvážení obce, resp. sociálního pracovníka posouzení každého jednotlivého případu, zda takové obyvatele zahrne do sociálního bydlení.

- **Třetí nejvyšší podíl nezaměstnaných (13%)** je u osob se **zdravotním postižením**, což svědčí o jejich obtížné uplatnitelnosti na trhu práce.

Počet nezaměstnaných zapojených do veřejně prospěšných prací v obci Veselíčko

k 31.12.2015	k 31.12.2016	k 30.6.2017
7	6	4

Zdroj: obecní úřad

Cílová skupina z hlediska nezaměstnanosti:

- Nezaměstnaní ve věku 50+
- Nezaměstnaní se zdravotním postižením
- Dlouhodobě nezaměstnaní
- Nízkopříjmové rodiny

Závěr a doporučení:

Lidé, kteří jsou dlouhodobě v evidenci na Úřadu práce ČR, mají finanční a sociální problémy. Zpětné začlenění do pracovního procesu je následně velmi náročné. Právě zde, resp. u těchto lidí je velká možnost sociální práce daného odborníka obce. Při delší nezaměstnanosti se ztrácí pracovní návyky, rychle mizí pracovní znalosti a dovednosti a umění pracovní komunikace. Dlouhodobá nezaměstnanost je nepříznivá pro celou ekonomiku. Rodiny s dlouhodobě nezaměstnanými mají finanční problémy. Vše, co bylo z hlediska nezaměstnanosti hodnoceno výše, spěje k zúžení určitých ohrožených skupin obyvatel na trhu práce – cílových skupin sociálního bydlení. Prevence je vždy lepší a mnohdy i levnější než řešení následků. Možnost sociálního bydlení je i jednou z cest prevence.

BYDLENÍ V OBCI

2.1 Obyvatelstvo podle druhu pobytu a způsobu bydlení

Údaje o obyvatelstvu podle druhu pobytu a způsobu bydlení jsou zjišťovány při celostátním sčítání obyvatel jednou za 10 let. Jedná se o unikátní data, ze kterých lze zjistit mj. i to, kolik je rodáků, jaká je migrace apod.

- Z celkového počtu obyvatel Veselíčka je polovina rodáků, tzn., že se zde narodili a v obci žijí. Je to silná sounáležitost s obcí, což je velmi důležité pro rozvoj obce a zájem o dění v obci. Ve srovnání s obcemi, které patří např. do území Sudet, kde je velká migrace obyvatel, resp. odliv obyvatel, je to výhoda a silná stránka obce.
- Většina (téměř 100%) obyvatel bydlí v bytech a má zde trvalý pobyt.

Obyvatelstvo podle druhu pobytu a způsobu bydlení

	obec Veselíčko				ORP Lipník nad Bečvou			
	Obyvatelstvo celkem		v tom		Obyvatelstvo celkem		v tom	
	abs.	%	muži	ženy	abs.	%	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem	839	100,0	409	430	14 890	100,0	7 320	7 570
z toho:								
s trvalým pobytem	838	99,9	408	430	14 843	99,7	7 280	7 563
s dlouhodobým pobytem	1	0,1	1	-	41	0,3	38	3
narození v obci obvyklého bydliště	411	49,0	225	186	7 437	49,9	3 902	3 535
bydlící před rokem ve stejné obci	661	78,8	321	340	11 411	76,6	5 582	5 829
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení:								
osoby v bytech	827	98,6	402	425	14 772	99,2	7 245	7 527
osoby v zařízeních	-	-	-	-	23	0,2	19	4
osoby mimo byty a zařízení	12	1,4	7	5	95	0,6	56	39

Zdroj: SLDB 2011, stav k 26.3.2011

Podle údajů Ministerstva vnitra ve Veselíčku mělo k 1. 1. 2017 z celkového počtu 11 cizinců 82% trvalý pobyt a zbytek přechodný. V reálných počtech se jednalo o 9 dospělých osob a 2 děti.

Počty cizinců s platným povolením k pobytu v obci Veselíčko k 1.1.2017

MUŽI ve věku		Celkem muži	ŽENY ve věku		Celkem ženy	Celkem cizinců	Pobyt	
+15	-15		+15	-15			trvalý	přechodný
6	1	7	3	1	4	11	9	2

Zdroj: Ministerstvo vnitra

2.2 Domovní a bytový fond v obci

Domovní fond v obci Veselíčko

Domy	Domy celkem	z toho		Počet osob	
		rodinné domy	bytové domy	celkem	z toho v rodinných domech
Domy celkem	310	300	4	827	778
obydlené domy	256	249	4	827	778
z počtu domů vlastnictví:					
fyzická osoba	236	234	-	735	730
obec, stát	3	-	2	23	-
bytové družstvo	-	-	-	-	-
spoluvlastnictví vlastníků bytů	15	13	2	64	43
domy s počtem bytů:					
1	218	217	-	628	627
2 - 3	34	32	-	157	151
4 - 11	4	x	4	42	x
12 a více	-	x	-	-	x
z počtu domů období výstavby nebo rekonstrukce:					
1919 a dříve	32	32	-	75	75
1920 - 1970	91	88	3	311	281
1971 - 1980	30	27	1	87	69
1981 - 1990	49	49	-	183	183
1991 - 2000	27	27	-	94	94
2001 - 2011	25	24	-	69	68
z počtu domů materiál nosných zdí:					

kámen, cihly, tvárnice	212	205	4	720	671
stěnové panely	1	1	-	2	2
z počtu domů počet nadzemních podlaží:					
1 - 2	245	239	4	793	748
3 - 4	2	2	-	8	8
5 a více	1	x	-	4	x
z počtu domů technické vybavení domů:					
přípoj na kanalizační síť	217	211	4	717	669
vodovod	236	230	4	773	728
plyn	194	188	4	663	615
ústřední topení	216	212	1	697	681
průměrné stáří obydlených domů	49,0	49,4	42,5	x	x
z počtu obydlených domů:					
ubytovací zařízení bez bytů	-	x	x	-	x
neobydlené domy s byty	53	51	-	x	x
z toho:					
využívané k rekreaci	22	22	-	x	x
přestavba domu	7	7	-	x	x
nezpůsobilé k bydlení	7	7	-	x	x
neobydlená ubytovací zařízení bez bytů	1	x	x	x	x
počet bytů v neobydlených domech	54	52	-	x	x

Zdroj: SLDB 2011, stav k 26.3.2011

- Většina obyvatel obce Veselíčko – **84%** bydlí ve vlastním **domě/bytě**.
- Zhruba **5%** obyvatel obce bydlí **v nájemních bytech**, z toho jsou necelá 3% obyvatel obce v nájemních bytech ve vlastnictví obce Veselíčko.
- **V době sčítání bydlelo celkem 21 osob v 8 nájemních bytech bytových domů obce Veselíčko.**

Bytový fond v obci Veselíčko

Byty	Byty celkem	z toho		Počet osob	
		v rodinných domech	v bytových domech	celkem	z toho v rodinných domech
Byty celkem	359	334	18	827	778
obydlené	292	271	17	827	778
z toho právní důvod užívání bytu:					
ve vlastním domě	227	226	-	676	672
v osobním vlastnictví	7	-	7	19	-

nájemní	14	5	8	39	18
družstevní	-	-	-	-	-
z toho v domech s materiálem nosných zdí:					
z kamene, cihel, tvárnic	244	223	17	720	671
ze stěnových panelů	1	1	-	2	2
neobydlené	67	63	1	x	x
z toho důvod neobydlenosti:					
změna uživatele	1	1	-	x	x
slouží k rekreaci	24	24	-	x	x
přestavba	6	6	-	x	x
nezpůsobilé k bydlení	9	9	-	x	x

Zdroj: SLDB 2011, stav k 26.3.2011

V obci se z hlediska nového bytového fondu staví pouze byty v rodinných domech, jak dokládá přehled výstavby za roky 2012-2016.

Dokončené byty v obci Veselíčko v letech 2012-2016

Rok	Byty celkem	v rodinných domech	v bytových domech
2012	4	4	-
2013	-	-	-
2014	-	-	-
2015	2	1	-
2016	4	4	.

Zdroj: ČSU

Byty obce Veselíčko

	k 1.1.2017
Počet bytů ve vlastnictví obce	10¹⁾
Počet obsazených bytů ve vlastnictví obce	10
Výše nájemného za m² v bytě obce (v Kč/měsíc)	29 Kč
Výše dluhů za nájemné v obecních bytech (v Kč)	0 Kč

Zdroj: obecní úřad ¹⁾ z toho je 1 krizový byt

V 10 obecních bytech obce Veselíčko bydlí celkem 21 obyvatel / nájemníků. Všechny obecní byty jsou obsazené. Z níže uvedené tabulky je patrná určitá disproporce, kdy malometrážní byt o výměře 29 m² užívá 1 nájemník a byt o výměře 93 m² také 1 nájemník. Stávající systém bude patrně vyžadovat určitou flexibilitu v nastavení podmínek přidělování a ukončení nájmu v obecních bytech, resp. budování (malometrážních) bytů pro sociální bydlení pro nejrůznější cílové skupiny.

Ve spolupráci s garantem koncepce byly vytipovány rodiny, resp. jednotlivci s různou potřebou sociálních služeb. Sběr dat byl prováděn primárně sociálním pracovníkem projektu a garantem koncepce. Definice cílové skupiny osob, které mají/budou mít nárok na vstup do systému sociálního bydlení vychází z Evropské typologie bezdomovství (ETHOS), resp. osob v bytové nouzi. Jako prioritní cílové skupiny pro získání/udržení formy dostupného bytu byly stanoveny skupiny – senioři, zdravotně postižené osoby, rodiny s dětmi, samoživitelky, samoživitelé, kteří se nacházejí v situacích definovaných v ETHOS, nebo splňující příjmovou podmínku (více než 40% disponibilních příjmů vynakládaných na bydlení).

Nájemní byty obce Veselíčko (stav k 30.6.2017)

Celkový počet bytů celkem 10	Plocha bytu m ²	Počet nájemníků v bytě celkem	z toho:	Počet nelze-tilých dětí	Počet seniorů ve starobním důchodu	Domácnost			Poznámka
			počet nezaměstnaných evidovaných na ÚP			rodina úplná	rodina neúplná	jednotlivce	
Byt č.1	74	2	-	-	-	A	-	-	
Byt č.2	59	1	1	-	-	-	-	A	
Byt č.3	57	2	-	-	1	-	A	-	vdova a syn (48 let)
Byt č.4	74	4	-	2	-	A	-	-	nízkopříjmová rodina, plán. zahájení soc. práce od 01/2018
Byt č.5	60	3	-	-	-	A	-	-	
Byt č.6	29	2	-	1	-	A	-	-	
Byt č.7	46	1	-	-	1	-	-	A	soc.práce byla nabídnuta, zatím není nutná
Byt č.8	93	1	-	-	-	-	-	A	
Byt č.9	71	4	-	1	-	A	-	-	
Krizový byt	63	1	1	-	-	-	-	A	

Zdroj: OÚ, garant projektu, sociální pracovník projektu, vlastní zpracování

A = ano

Otázka získání vlastního nebo nájemního bydlení je spojena s ekonomickou zajištěností rodiny nebo jednotlivce. Při zhodnocení specifikace žadatelů o obecní byt lze konstatovat, že se jedná o nízkopříjmové osoby.

Poptávka - žadatelé o nájem obecního bytu ve Veselíčku

Specifikace žadatelů o obecní byt	Počet žádostí		
	2015	2016	k 30.6.2017
Mladí lidé na počátku pracovní kariéry	-	-	2
Mladé rodiny	2	3	-
Senioři	2	2	2
Zdravotně postižení	-	-	-
Matka samoživitelka (nepracující)	-	-	-
Matka samoživitelka (pracující)	1	-	-
Nezaměstnaní 50+	-	-	-
Dlouhodobě nezaměstnaní	-	1	1
Jiný důvod-např. po rozvodu odchod ze společné domácnosti	-	1	-

Zdroj: obecní úřad, stav k 30.6.2017

Dle sdělení obce Veselíčko je v obci nejvíce žadatelů o nájem v obecních bytech následující:

- Mladé rodiny (startovací byty)
- Senioři (domácnost jednotlivce – vysoké náklady na bydlení, zdravotní potíže)
- Mladí lidé na počátku kariéry
- Samoživitel/ky

2.2 Počty osob v obci definovaných dle ETHOS

Definice cílové skupiny osob, které mají/budou mít nárok na vstup do systému sociálního bydlení vychází z Evropské typologie bezdomovství (ETHOS), resp. osob v bytové nouzi. Vstup do systému sociálního bydlení nelze vnímat jako automatický nárok na přidělení sociálního nebo dostupného bytu.

Jako prioritní pro získání formy dostupného bytu byly stanoveny tyto skupiny

- senioři, zdravotně postižení, rodiny s dětmi, samoživitelky a samoživitelé nacházející se v situacích definovaných v ETHOS nebo splňující příjmovou podmínku (více než 40% disponibilních příjmů vynakládaných na bydlení)
- oběti domácího násilí

- osoby opouštějící instituce (např. děti odcházející z dětských domovů)
- osoby opouštějící pěstounskou péči
- ohrožené domácnosti s dětmi nebo tam, kde je nutné zajistit sloučení rodiny

Počty osob které se nachází v bytové nouzi, nebo jí jsou ohroženy, nebo které vynakládají více než 40% svých disponibilních příjmů na bydlení

Struktura osob v obci Veselíčko	Počet	Podíl z celkového počtu
Nezaměstnaný	4	29%
Rodina s dětmi (z toho možné 2 exekuce)	4	29%
Senior	3	21%
Osoba zdravotně postižená	2	14%
Samoživitel/ka	1	7%
CELKEM	14	100%

Zdroj: OÚ Veselíčko, garant koncepce a sociální pracovník projektu

Dále následuje přehled o skupině osob, pro které má být sociální bydlení určeno, a které bylo garantem koncepce a sociálním pracovníkem projektu identifikováno pomocí evropské typologie bezdomovectví ETHOS.

Informace o skupině osob identifikované pomocí evropské typologie bezdomovectví ETHOS

Osoby před opuštěním věznice (výhledově až 3 za dobu 2 let)	1
Osoby žijící v nejistém bydlení - přechodné bydlení u příbuzných nebo přátel	2
Osoby ohrožené vystěhováním – ztráta vlastnictví bytu (exekuce)	viz mapa exekucí
Osoby žijící v nevhodném bydlení – obydlí nezpůsobilé k bydlení	2

Zdroj: OÚ Veselíčko, garant koncepce a sociální pracovník projektu

Podle šetření, které prováděl, v souladu s evropskou typologií bezdomovectví a vyloučení z bydlení (ETHOS), garant koncepce se sociálním pracovníkem projektu, v obci Veselíčko **nejsou** žádní obyvatelé **bez přístřeší** a **bez domova**. Obyvatel, kteří mají **nevyhovující bydlení** je v obci v počtu **2**.

2.3 Domácnosti

Údaje o domácnostech v bytech obce, počtu členů a typů domácností jsou zjišťovány při celostátním sčítání obyvatel jednou za 10 let.

- V obci Veselíčko bylo v době sčítání celkem 292 domácností.
- Nejvyšší podíl (shodně po 24%) tvořily rodiny dvoučlenné a čtyřčlenné.
- **Druhý nejvyšší podíl (22%) tvořily rodiny jednotlivců.** To znamená, že **více než 1/5 domácností v obci Veselíčko jsou domácnosti jednotlivců bydlící samostatně.** Celkem se jedná o 64 domácností, potažmo bytů obývaných jednotlivci. Většinou se jedná o domácnosti seniorů. A právě ohrožené jsou především domácnosti s jedním příjmem - domácnosti jednotlivců, zejména seniorů. Tato fakta svědčí o tom, že senioři jsou zcela oprávněnou cílovou skupinou sociálního bydlení.

Domácnosti v bytech podle počtu členů a typu domácnosti v obci Veselíčko

Typ domácnosti		Domácnosti celkem	v tom podle počtu členů domácnosti				
			1	2	3	4	5 a více
Bytové domácnosti celkem		292	64	70	61	69	28
v tom	1 hospodařící domácnost	271	64	68	54	65	20
	2 a více hospodařících domácností	21	x	2	7	4	8
Hospodařící domácnosti celkem		314	83	80	59	69	23
domácnosti jednotlivců		83	83	x	x	x	x
v tom	bydlící samostatně	64	64	x	x	x	x
	spolubydlící s jinou hospodařící domácností	19	19	x	x	x	x
vícečlenné nerodinné domácnosti		4	x	2	1	1	-
rodinné domácnosti		227	x	78	58	68	23
tvořené 1 rodinou		213	x	78	58	61	16
úplné rodiny celkem		172	x	57	41	59	15
v tom	úplná rodina bez závislých dětí	93	x	57	23	10	3

	úplná rodina se závislými dětmi	79	x	x	18	49	12
neúplné rodiny celkem		41	x	21	17	2	1
v tom	neúplná rodina v čele muž	11	x	7	2	1	1
	neúplná rodina v čele žena	30	x	14	15	1	-
tvořené 2 a více rodinami		14	x	x	x	7	7

Zdroj: SLDB 2011, stav k 26.3.2011

Téměř $\frac{1}{2}$ (46%) **úplných rodin** v obci Veselíčko žije se závislými dětmi, tedy dětmi, které nejsou schopny se samy živit a 54% úplných rodin je bez závislých dětí. Úplná rodina je tvořena oběma manželi (také může jít o druha a družku) a jejich děti.

Pokud budeme hodnotit **neúplné rodiny**, tak více než $\frac{1}{2}$ z celkového počtu neúplných rodin (52%) žije se závislými dětmi. Skutečnost, že je rodina neúplná, znamená vyšší nároky na toho rodiče (vychovatele), který má dítě v péči. Tato osoba musí zajistit dostatečný finanční příjem pro rodinu, vhodné bytové podmínky a současně se dostatečně věnovat výchově dítěte. Neúplná rodina je tvořena jedním z rodičů a alespoň jedním dítětem.

SOCIÁLNÍ SITUACE V OBCI

3.1 Nízkopříjmové rodiny

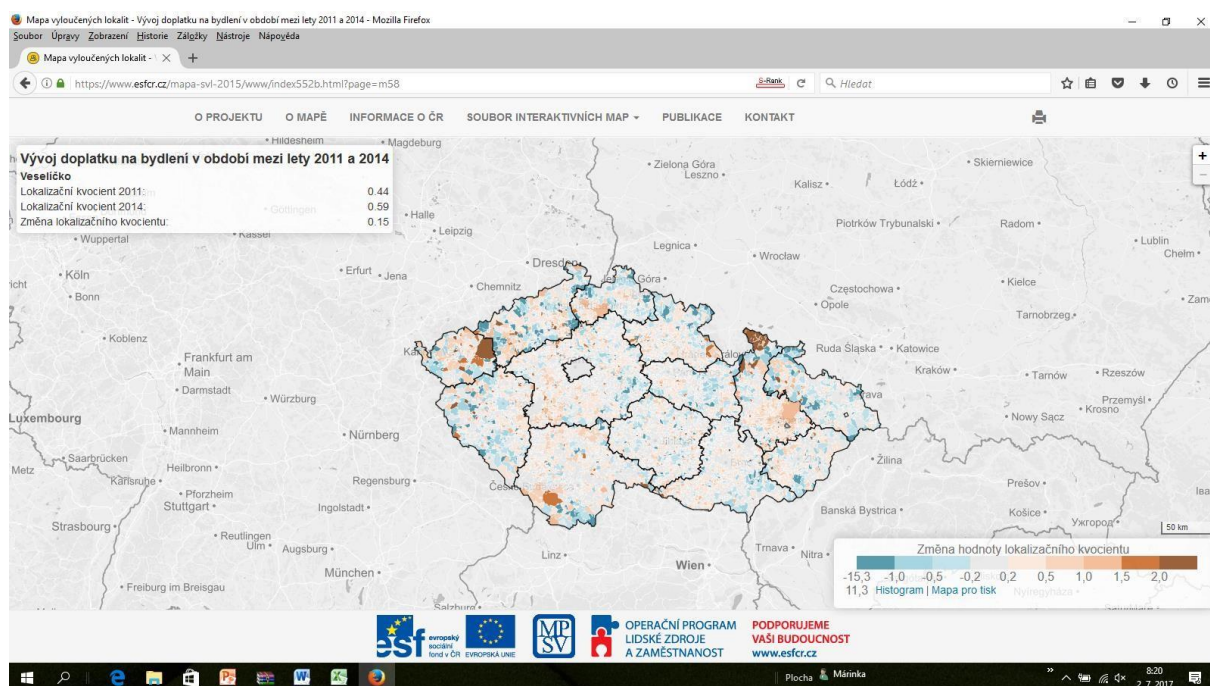
Rodina funguje jako základní jednotka společnosti tehdy, jestliže její funkce nejsou narušeny a členové rodiny jsou schopni je vlastními silami zajistit.

Vlivy, které fungování rodiny oslabují, lze rozdělit do oblastí:

- **materiální** (zaměstnanost členů rodiny, finanční příjem, bytové podmínky)
- **sociální** (výchovná způsobilost a životní styl, dosažitelnost na sociální výhody, patologické chování)
- **demografické** (rodiny úplné a neúplné, počet dětí v rodině apod.)

Podle Agentury pro sociální začleňování žije v Česku až 115 tisíc obyvatel ve zhruba 606 sociálně vyloučených lokalitách ve 297 městech a obcích. Poslední oficiální údaje má stát z roku 2014, kdy si Ministerstvo práce a sociálních věcí nechalo zpracovat společností GAC analýzu známou jako Gabalova zpráva. Z materiálu vyplývá, že sociální vyloučení je dynamickým jevem, který se proměňuje. Ve více než polovině těchto lokalit tvoří většinu Romové. V těchto nevýhodných podmínkách se čím dál více ocitají i migrující pracovníci a chudí včetně rodin s dětmi a také senioři z majoritní společnosti.

V dostupné analýze o vyloučených lokalitách lze zjistit údaje za jednotlivé obce – viz níže uvedený obrázek z interaktivní aplikace *Mapa vyloučených lokalit*, kde lze zjistit za obec vývoj doplatku na bydlení a na živobytí.

Zatímco vývoj příspěvku na živobytí mezi lety 2011 a 2014 měl v obci Veselíčko nepatrný pokles, resp. stagnaci, tak doplatek na bydlení měl vzrůstající tendenci. Daleko dynamičtější nárůst byl u obou finančních forem zjištěný ve městě Lipník nad Bečvou, kde jsou dvě poměrně početné sociálně vyloučené lokality zastoupené zejména Romy.

Sociálně vyloučené lokality

	obec Veselíčko	obec Lipník nad Bečvou
Příspěvek na živobytí		
Vývoj příspěvku na živobytí v období let 2011 a 2014		
lokalizační kvocient 2011	1,15	1,6
lokalizační kvocient 2014	1,1	1,76
změna lokalizačního kvocientu	-0,05 □	0,16 □
Doplatek na bydlení		
Vývoj doplatku na bydlení v období let 2011 a 2014		
lokalizační kvocient 2011	0,44	2,03
lokalizační kvocient 2014	0,59	2,74
změna lokalizačního kvocientu	0,15 □	0,70 □

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR (květen 2015), hlavní autor Mgr. Karel Čada, Ph.D.
<https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/indexbd6a.html?page=m47>

Úřad práce ČR poskytl informace o počtech příjemců příspěvku na živobytí a příspěvku na bydlení do obcí, takže bylo možné provést agregaci za obec, příslušné město ORP a ORP jako celek. Je škoda, že v poskytnuté databázi, patrně z důvodu ochrany individuálních dat, je místo reálných čísel uvedeno rozmezí 1 až 5. Proto nelze provést objektivní srovnání obec / ORP.

V obci Veselíčko byli na konci roku 2016 podle údajů Úřadu práce ČR obyvatelé, kteří pobírali jak příspěvek na živobytí, tak příspěvek na bydlení. Jedná se o nízkopříjmové obyvatele, potažmo rodiny.

Počet příjemců příspěvků na živobytí a příspěvků na bydlení

Trvalá adresa žadatele obec	Počet obyvatel k 31.12.2016	Počet příjemců za 12/2016											
		příspěvek na živobytí	podíl příjemců příspěvku na živobytí na obyv.	příspěvek na bydlení	podíl příjemců příspěvku na bydlení na obyv.	doplatek na bydlení							
						celkem	z toho typ bydlení						nezj.
							byt	ubytovací zařízení	stavba pro rekreaci	jiný než obytný prostor	pobytové sociální služby		
Veselíčko	900	1 až 5	-	6	0,7%	0	0	0	0	0	0	0	
Lipník nad Bečvou	8 123	168	2,1%	171	2,1%	123	92	18	0	2	11	0	
ORP Lipník nad Bečvou celkem	15 252	186 a 7 x 1 až 5		190 a 6 x 1 až 5		123 a 8 x 1 až 5	92	18	0	2	11	0	

Zdroj: Úřad práce poznámka - nelze provádět součty příjemců vzhledem k uváděné frekvenci databázi ÚP v rozmezí 1 až 5

Obec Veselíčko požádala ÚP o poskytnutí konkrétního počtu příjemců dávek. Na konci roku 2016 celkem 6 osob obce Veselíčko bylo příjemci příspěvku na bydlení a 3 osoby byly příjemci příspěvku na živobytí. Je zřejmé, že se jedná o nízkopříjmové obyvatele, jinak by na příspěvky neměli nárok.

Počet příjemců příspěvků ze státní sociální podpory v obci Veselíčko

Typ příspěvku / doplatku	Stav 12/2016
1) Počet příjemců příspěvku na bydlení	6
2) Počet příjemců doplatku na bydlení	-
Počet příjemců příspěvku na živobytí	3
Počet příjemců příspěvku na péči	40

Zdroj: Úřad práce

- 1) příspěvek na bydlení je ze státní sociální podpory
- 2) doplatek na bydlení je ze systému pomoci v hmotné nouzi

Nízkopříjmovou skupinou jsou i lidé v exekuci. Z interaktivní mapy dostupné na internetu lze zjistit počet obyvatel v exekuci v dané obci. V obci Veselíčko bylo celkem 36 obyvatel v exekuci, tj. 5% obyvatel obce ve věku 15+. Údaj za okres Přerov je dvojnásobný, tj. 10% obyvatel je v exekuci.

Exekuce

Ukazatel	Údaje za rok 2016			
	obec Veselíčko	okres Přerov	Olomoucký kraj	ČR
Počet obyvatel nad 15 let	747	112 138	538 834	8,9 mil.
Počet obyvatel v exekuci	36	10 958	49 257	
Podíl obyvatel (15+) v exekuci	4,82%	9,77%	9,14%	9,33%
Počet exekucí	neposkytnuto	47 811	249 929	
Exekučně vymáhaná jistina	neposkytnuto	3,4 mld.Kč	16,3 mild.Kč	
Průměrná jistina na exekuci	neposkytnuto	71 tis.Kč	65,3 tis.Kč	75,7 tis.Kč

Zdroj: <http://mapaexekuci.cz/index.php/mapa-2/>

Z roku na rok se zvyšuje počet obyvatel s trvalým bydlištěm na obecním úřadě. Důvody bývají nejrůznější, ale nejčastějším důvodem je dluhová past, exekuce, osobní bankrot apod.

Počet obyvatel s trvalým bydlištěm na OÚ Veselíčko

k 31.12.2015	k 31.12.2016	k 30.6.2017
25	27	28

Zdroj: obecní úřad

Cílová skupina z hlediska příjmů:

- Nízkopříjmové osoby / domácnosti
- Samoživitelky, samoživitelé s nízkými příjmy

Závěr a doporučení:

Vše, co bylo z hlediska nízkopříjmových osob, potažmo rodin hodnoceno výše, potvrzuje cílovou skupinu, pro kterou by mělo být sociální bydlení určeno. Sociální bydlení plní také funkci preventivní, kdy samotná nabídka bydlení přispívá k prevenci propadu. Následně také míra podpory může být nižší a nižší jsou i rizika segregace a kumulace patologických jevů.

3.2 Osoby se zdravotním postižením

Od roku 2014 se opět celostátně evidují průkazy osob se zdravotním postižením v jednom programu. První relevantní informace o počtu jednotlivých typů průkazů osob se zdravotním postižením jsou k dispozici od konce roku 2015, kdy probíhala výměna úplně všech průkazů za nové (všechny staré průkazy byly ze zákona platné maximálně do konce roku 2015). Evidenci o počtu jednotlivých typů průkazů osob se zdravotním postižením vede Úřad práce ČR.

Podle rozsahu potřebné pomoci a věku žadatele se stanoví stupeň závislosti, který je spojen s finančním příspěvkem. Zákon dělí závislost na pomoci druhých do čtyř stupňů: lehká závislost, středně těžká závislost, těžká závislost a úplná závislost.

Osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- **stupni I** (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **tři základní životní potřeby**,
- **stupni II** (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **čtyři nebo pět základních životních potřeb**,
- **stupni III** (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **šest nebo sedm základních životních potřeb**,
- **stupni IV** (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **osm nebo devět základních životních potřeb**, a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

Osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- **stupni I** (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **tři nebo čtyři základní životní potřeby**,
- **stupni II** (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **pět nebo šest základních životních potřeb**,
- **stupni III** (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **sedm nebo osm základních životních potřeb**,

- **stupni IV** (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **devět nebo deset základních životních potřeb**, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

**Počty příjemců příspěvku na péči v obci Veselíčko
údaje k 25.6. příslušného roku**

Stupeň závislosti	Stav k 25.6.			Index 2017/2015
	2015	2016	2017	
I. (lehká závislost)	9	10	7	78%
II. (středně těžká závislost)	17	16	14	82%
III. (těžká závislost)	7	10	12	171%
IV. (úplná závislost)	3	4	5	167%

Zdroj: Úřad práce

Zatímco počty příjemců příspěvku na péči I. a II. stupně závislosti vykazují z roku na rok pozvolný snižující trend, tak počty příjemců příspěvku na péči III. a IV. stupně závislosti mají za poslední 3 roky zcela opačný trend, a to nárůst.

Ne všichni příjemci příspěvku na péči v obci Veselíčko jsou automaticky adepty cílové skupiny sociálního bydlení, neboť bydlí např. v bytech/domech s rodinou, kde mají zázemí a je jim sociální péče poskytována v jejich domovech.

Invalidita je ztráta nebo snížení pracovní schopnosti. Vzniká obvykle důsledkem vážné nemoci nebo úrazu. Podle stupně pracovního omezení se invalidita dělí na tři stupně.

Invalidita prvního stupně, pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 35%.

Invalidita druhého stupně, pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50%.

Invalidita třetího stupně pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 70%.

Pokud je přiznán některý stupeň invalidity, ještě to neznamena, že vznikne nárok na invalidní důchod. Aby daná osoba měla nárok na invalidní důchod, musí mít také dostatečnou dobu pojištění.

Cílová skupina z hlediska zdravotního stavu:

- Osoby se zdravotním postižením

Závěr a doporučení:

Zdravotně postižené osoby, jak je hodnoceno výše, jsou cílovou skupinou, pro kterou by mělo být sociální bydlení určeno. Zejména stupeň závislosti III. (těžká závislost) a stupeň závislosti

IV. (úplná závislost) mají vzrůstající tendenci, kde je enormní potřeba sociálních služeb pro tyto obyvatele obce.

3.3 Sociální vybavenost

Podle údajů Městské a obecní statistiky z roku 2016 se v obci Veselíčko nenacházelo žádné sociální zařízení:

Sociální oblast - obec Veselíčko (stav k 1.1.2016)

	Počet zařízení	Počet míst v zařízeních
Domovy pro seniory	-	-
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	-	-
Azylové domy	-	-
Chráněná bydlení	-	-
Denní stacionáře	-	-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	-	-
Sociální poradny	-	-

Zdroj: ČSÚ

3.4 Potřebnost a dostupnost sociálních služeb

Sociální potřeby občanů v obci Veselíčko jsou uspokojovány především řízenou činností státních subjektů, samosprávy a neziskových organizací. Sociální služby jsou podle potřeby a svého charakteru poskytovány v terénu, ambulantně nebo ve spádových zařízeních.

Následují poskytovatelé sociální pomoci na území obce Veselíčko:

Charita Hranice - Oblastní charita Lipník nad Bečvou

- poskytují ošetrovatelskou a pečovatelskou službu pro seniory a osoby se zdravotním postižením

VIDA – sociální služby, s.r.o, Lipník nad Bečvou

- poskytují osobní asistenci, jedná se o terénní službu poskytovanou osobám se zdravotním postižením a seniorům, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby

Podle dodaných podkladů z ÚP o zdravotně postižených, resp. příjemcích příspěvků na péči podle stupně závislosti, bylo těchto příjemců k 25. 6. 2017 v obci Veselíčko celkem 38 a z toho celkem 17 příjemců (tj. 45%) podle stupně závislosti III. (těžká závislost) a stupně závislosti IV. (úplná závislost).

Závěr a doporučení:

Potřebnost a dostupnost sociálních služeb bude třeba nejen pro příjemce příspěvků na péči, ale také u osob napříč dalšími cílovými skupinami v oblasti prevence ztráty bydlení (senioři, dlouhodobě nezaměstnaní, samoživitelky, samoživitelé atd.)

ZÁVĚR

Na základě realizovaných analýz si dovolueme formulovat následující konstatování, která jsou východiskem pro identifikaci cílových skupin projektu:

- Z celkového počtu obyvatel Veselíčka je polovina rodáků, tzn., že se zde narodili a v obci žijí. Je to silná sounáležitost s obcí, což je velmi důležité pro rozvoj obce a zájem o dění v obci.
- Většina obyvatel obce Veselíčko (84%) bydlí ve vlastním domě/bytě.
- Zhruba 5% obyvatel obce bydlí v nájemních bytech, z toho jsou necelá 3% obyvatel obce v nájemních bytech ve vlastnictví obce Veselíčko.
- V 10 obecních bytech obce Veselíčko bydlí celkem 21 obyvatel / nájemníků. Všechny obecní byty jsou obsazené.
- Celkový počet obyvatel obce Veselíčko se dlouhodobě zvyšuje.
- Hlavním důvodem zvyšování počtu obyvatel je přírůstek obyvatel stěhováním, kdy za posledních 27 let (1990-2017) se v obci zvýšil počet obyvatel o více než 1/10 (11%).
- V posledních 10 letech (2006-2016) víceméně převažuje přirozený přírůstek obyvatel v důsledku toho, že se více lidí narodilo než zemřelo a tak i toto saldo je pozitivní.
- V roce 2017 bylo ve Veselíčku oproti roku 2010 o ¼ dětí ve věku do 14 let více.
- V obci se snižuje index stáří a ještě mu navíc přibývá počet obyvatel tím, že se mladí obyvatelé do obce stěhují, tzn. zvyšuje se počet obyvatel v produktivním věku.
- Obec Veselíčko má velký potenciál a je potřeba podporovat mladé lidi na počátku kariéry a mladé rodiny sociálním bydlením, aby v obci zůstali. Budoucnost a rozvoj obce stojí na tom, aby lidé v obci zůstávali žít, nestěhovali se jinam, zakládali rodiny a měli děti.

- Právě obec, která má k dispozici sociální (resp. startovací) byty, zvyšuje svoji atraktivitu pro mladé.
- Obec Veselíčko má zatím pozitivní demografický vývoj, ale výhledově bude docházet k nárůstu seniorů. Je třeba podporovat jak „mladé“, tak se postarat i o „staré“.
- V populaci obce bude počet seniorů ve věku 65 a více let zhruba za 5 let téměř o 1/10 vyšší. Jejich počet se bude postupně z roku na rok zvyšovat, tzn., že výchozí pozice hodnocení tj. rok 2017 bude v následných letech stále převyšována.
- Podstatným se stane nárůst podílu lidí ve věku nad 70, ale zejména nad 80 let. Zlepšování zdravotní péče bude provázeno posunem výskytu chronických nemocí do vyššího věku populace a zvyšování počtu nejstarších osob **tak nutně povede ke zvyšování potřebnosti a dostupnosti sociální péče.**

Cílová skupina z hlediska věku:

- *mladí lidé na počátku pracovní kariéry (není věkově určitelné – jiný věk bude u začínajícího řemeslníka, jiný u začínajícího středoškoláka po maturitě nebo u vysokoškoláka)*
- *mladé rodiny (do 35 let)*
- *senioři (70+)*

- Lidé, kteří jsou dlouhodobě v evidenci na Úřadu práce, mají finanční a sociální problémy. Zpětné začlenění do pracovního procesu je následně velmi náročné. Prevence je vždy lepší a mnohdy i levnější než řešení následků. Možnost sociálního bydlení je jednou z cest prevence.

Cílová skupina z hlediska nezaměstnanosti:

- *Nezaměstnaní ve věku 50+ (lidé končící pracovní kariéru - může se prolínat s cílovou skupinou nízkopříjmové rodiny)*
- *Nezaměstnaní se zdravotním postižením (může se prolínat s cílovou skupinou osoby zdravotně postižené)*
- *Dlouhodobě nezaměstnaní (může se prolínat s cílovou skupinou nízkopříjmové osoby/ domácnosti)*

- Při zhodnocení specifikace žadatelů o obecní byt lze konstatovat, že se jedná o nízkopříjmové osoby (mladé rodiny, mladí lidé na počátku pracovní kariéry, senioři, dlouhodobě nezaměstnaní).
- Na konci roku 2016 celkem 6 osob obce Veselíčko bylo příjemci příspěvku na bydlení a 3 osoby byly příjemci příspěvku na živobytí.
- Nízkopříjmovou skupinou jsou i lidé v exekuci - v obci Veselíčko bylo celkem 36 obyvatel v exekuci, tj. 5% obyvatel obce ve věku 15+.
- Sociální bydlení plní i funkci preventivní, kdy samotná nabídka bydlení přispívá k prevenci propadu. Následně také míra podpory může být nižší a nižší jsou i rizika segregace a kumulace patologických jevů.

Cílová skupina z hlediska příjmů:

- *Nízkopříjmové osoby / domácnosti*
- *Samoživitelky, samoživitelé s nízkými příjmy*

- K 25. 6. 2017 bylo v obci Veselíčko celkem 38 příjemců příspěvků na péči podle stupně závislosti. Z toho bylo 17 příjemců (tj. 45%) podle stupně závislosti III. (těžká závislost) a stupně závislosti IV. (úplná závislost).
- Zatímco počty příjemců příspěvku na péči I. a II. stupně závislosti vykazují z roku na rok pozvolný snižující trend, tak počty příjemců příspěvku na péči III. a IV. stupně závislosti mají za poslední 3 roky zcela opačný trend, a to nárůst.

Cílová skupina z hlediska zdravotního stavu:

- *Osoby zdravotně postižené*

- Potřebnost a dostupnost sociálních služeb bude třeba nejen pro příjemce příspěvků na péči, ale také u osob napříč dalšími cílovými skupinami v oblasti prevence ztráty bydlení (senioři, dlouhodobě nezaměstnaní, samoživitelky, samoživitelé atd.)

Použité zdroje dat:

Analýza sociálně vyloučených lokalit (hl. autor Karel Čada)

Česká exekutorská komora (interaktivní aplikace „Mapa exekucí“)

Český statistický úřad

Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015–2025

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo vnitra

Obec Veselíčko

Úřad práce

Seznam zkratk:

ČSÚ	Český statistický úřad
MV	Ministerstvo vnitra
OÚ	Obecní úřad
OZP	Osoba zdravotně postižená
ROROV	Program rozvoje venkova
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
ÚP	Úřad práce